

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Postbus 2232

3500 GE UTRECHT

Verzenddatum 28 februari 2025

Ons kenmerk ODIJ-24-Z-151806

Kopie [redacted]@rws.nl

Onderwerp Besluit ontmantelingsplan

Contactpersoon [redacted]

E-mailadres [redacted]@odijmond.nl

Telefoonnummer [redacted]

Geachte [redacted]

Bij emailbericht van 18 september 2024 heeft Rijkswaterstaat verzocht om goedkeuring van een ontmantelingsplan voor baggerspeciedepot Averijhaven. De ontmanteling is erop gericht het toekomstig gebruik van de locatie als zogenoemde energiehaven mogelijk te maken.

Aanleiding

De reden voor indiening van het verzoek om goedkeuring van het ontmantelingsplan vloeit voort uit voorschrift 11.2.5 van de omgevingsvergunning van 17 januari 2023. Aan die goedkeuring kunnen nadere voorwaarden worden verbonden.

De omgevingsvergunning blijft gedurende de ontmanteling van kracht. De ontmantelingswerkzaamheden zouden moeten leiden tot beëindiging van het Averijhavendepot. De verwachting is verder dat Rijkswaterstaat na uitvoering van het ontmantelingsplan in gesprek zal gaan over de intrekking van de omgevingsvergunning die is gericht op de opslag van verontreinigd baggerspecie.

De nadere voorwaarden die aan dit besluit tot goedkeuring worden verbonden zijn met name gericht op de fase van ontmanteling. Daarnaast wordt hiermee beoogd duidelijke uitgangspunten in handen te hebben bij een eventueel toekomstig besluit tot intrekking van de omgevingsvergunning.

Reikwijdte en bevoegdheid

De vraag die voorligt is of de voorgestane werkzaamheden tot ontmanteling realistisch zijn. De eventueel vereiste vervolgstappen (informatieplicht, meldingen of vergunningen) die onder meer nodig zijn voor de te onderscheiden werkzaamheden zoals opgenomen in het ontmantelingsplan liggen nog niet ter beoordeling voor.

Een van de onderdelen van het ontmantelingsplan betreft de aanleg van een onderwaterverharding bestaande uit staalslakken die bij de ontmanteling vrijkomen. Gelet op de huidige wettelijke bevoegdheidsverdeling is Rijkswaterstaat bevoegd gezag voor de beoordeling van een toekomstige aanvraag, omdat het Noorderbuitenkanaal een rijkswater betreft. Om te bepalen of die toepassing realistisch is hebben wij Rijkswaterstaat verzocht te adviseren over de haalbaarheid van die

toepassing binnen het ontmantelingsplan. Rijkswaterstaat heeft aangegeven een eventuele aanvraag voor een onderwaterverharding te beoordelen.

Verzoek

Ter onderbouwing van het verzoek om goedkeuring met het ontmantelingsplan zijn gelijktijdig diverse rapportages toegezonden.¹ Deze maken integraal onderdeel uit van het verzoek en het ontmantelingsplan.

Rijkswaterstaat verzoekt om goedkeuring van het ontmantelingsplan en in dat kader:

1. enkele restpartijen verontreinigd baggerspecie en aanverwant materiaal in het depot achter te laten
2. gedeelten van de ringdijk in stand te laten en voor het overige het materiaal uit de ringdijk te benutten voor toepassing op locatie.

Besluit ten aanzien van het ontmantelingsplan

Wij besluiten het ontmantelingsplan goed te keuren en in te stemmen met de daarin beschreven werkzaamheden en werkwijzen, onder de volgende nadere voorwaarden:

1. in zijn algemeenheid:
 - a. mocht een bepaalde partij materiaal uit de ringdijk om wat voor reden dan ook niet toegepast kunnen worden, dan wordt deze verwijderd van locatie
 - b. vereiste informatie, meldingen en aanvragen voor de werkzaamheden worden ingediend overeenkomstig de geldende wettelijke vereisten en daarbij ten aanzien van de werkzaamheden ten opzichte van het aanbrengen van de oppervlakteverharding aan te geven of mogelijkheden worden gezien contact van staalslak met (hemel)water zoveel mogelijk te voorkomen
 - c. tijdens de ontmantelingswerkzaamheden dagelijks logboek bij te houden van de werkzaamheden ten behoeve van een evaluatieverslag en die op eerste verzoek kan worden overgelegd aan het bevoegd gezag
 - d. binnen drie maanden na afronding ontmantelingswerkzaamheden een evaluatieverslag van de werkzaamheden wordt overgelegd aan het bevoegd gezag
 - e. vier weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een planning van de werkzaamheden te overleggen
 - f. verandering van wetmatige inzichten ten opzichte van de toepassing van staalslakken als gecertificeerde bouwstof is bepalend voor de toepasbaarheid
2. specifiek ten aanzien van het achterlaten van verontreinigde baggerspecie:
 - a. voortzetting "Nazorgmaatregelen VBA" overeenkomstig de bij besluit van 13 februari 2025 goedgekeurde planning gedurende de ontmantelingswerkzaamheden met uitzondering van de monitoring van de deformatie van de ringdijk

¹ De rapportages die bij het verzoek zijn aangeleverd zijn genoemd in bijlage 1.

- b. in het evaluatieverslag van de ontmantelingswerkzaamheden duidelijk in te gaan op de omvang, locatie en diepte van de achtergebleven verontreinigde baggerspecie en wijze van afdekking.

Leeswijzer

Ten aanzien van verzoek over de binnen deze ontmanteling achterblijvende baggerspecie wordt ingegaan in onderdeel 1 van dit besluit. Ten aanzien van het verzoek om goedkeuring te verlenen aan het achterlaten van gedeelten van de ringdijk vindt motivering plaats in onderdeel 2.a van dit besluit. In onderdeel 2.b gaan wij in op de overige onderdelen van het ontmantelingsplan, de diverse werkzaamheden die daarvan verder onderdeel uit maken en wordt het besluit om goedkeuring te verlenen verder gemotiveerd.

Motivering algemeen

Naar ons oordeel is met het verzoek en de daarbij aangeleverde rapportages voldoende onderbouwd dat de werkzaamheden en werkwijzen realistisch en uitvoerbaar zijn.² Het geeft een goed beeld van de diverse werkzaamheden die worden uitgevoerd en de onderlinge verhouding daartussen. Het ontmantelingsplan wordt om die reden goedgekeurd. Hieronder wordt ons besluit om goedkeuring aan het ontmantelingsplan te verlenen per onderdeel nader uitgewerkt.

1 – Motivering achterlaten restpartijen verontreinigd baggerspecie en aanverwant materiaal

In 2022 is rond de 750.000 m³ verontreinigd baggerspecie uit het baggerspeciedepot verwijderd. Bij die eerste grootschalige actie tot het leegmaken van het baggerspeciedepot zijn de hieronder genoemde restpartijen achtergebleven. Uitgangspunt was dat deze restpartijen alsnog zouden moeten worden verwijderd en dat bij het voorliggende ontmantelingsplan zou worden bezien of en in hoeverre deze restpartijen alsnog kunnen worden verwijderd uit het baggerspeciedepot.

Verzoek

Binnen het ontmantelingsplan is door Rijkwaterstaat verzocht de volgende restpartijen verontreinigd baggerspecie en ander materiaal dat nog in depot aanwezig is in depot achter te laten. Dit betreft:

- partij A – baggerspecie talud zuiddam van 25.254 m³
- partij B – baggerspecie talud zuidwest bermconstructie van 28.804 m³
- partij C – harde constructies waterbouwsteen van 14.106 m³
- partij D – steenachtig materiaal op noordflank van circa 44.000 m³
- partij E – niet verwijderbare baggerspecie op 18 m -NAP van 5.000 m³

Motivering

Met voorschrift 11.2.3 van de omgevingsvergunning is voorzien dat binnen het ontmantelingsplan inzicht moet worden gegeven in de wijze waarop wordt omgegaan met de in 2022 achtergebleven restpartijen verontreinigd baggerspecie.

² De rapportages genoemd in bijlagen 1 en 2 zijn bij de beoordeling in aanmerking genomen.

Ter motivering wordt gewezen op de onderbouwing van het verzoek om deze restpartijen achter te laten. Daarmee is op voldoende overtuigende wijze onderbouwd waarom verwijdering niet opweegt tegen constructieve risico's en milieugevolgen die samenhangen met verwijdering.

Specifiek ten aanzien van restpartijen A en B wordt het volgende opgemerkt, omdat we daarbij twijfels hadden over de aangeleverde onderbouwing voor het achterlaten van deze restpartijen.

Onder verwijzing naar het stabiliteitsonderzoek ringdijk van Fugro stelt Rijkswaterstaat zich wederom op het standpunt dat verwijdering van de restpartijen zal leiden tot risico's op instorting van de ringdijk vanwege afschuiving. Volgens Rijkswaterstaat weegt verwijdering gezien deze risico's niet op tegen het in depot laten van de verontreinigde baggerspecie. Dit temeer, omdat bij het toekomstig gebruik als Energiehaven de verontreinigde baggerspecie wordt afgedekt met een dikke laag zand en in zoverre ook geen milieukundige risico's meer meebrengt.

Uit de eerste motivering van het verzoek op basis van het stabiliteitsonderzoek van Fugro werd ons het risico op instorting onvoldoende duidelijk. Daarom is Crux verzocht een second-opinion te geven.³ Daaruit is naar voren gekomen dat bij het eerste verzoek van RWS onvoldoende duidelijk tot uitdrukking is gebracht dat de historische opbouw van de ringdijk met tussengelegen kleischermen mede van invloed kan zijn op het instortingsrisico. Daarnaast was de constatering dat na totstandkoming van het stabiliteitsonderzoek van Fugro ook andere gewijzigde omstandigheden in negatieve zin uitwerken op de stabiliteit van de ringdijk. Daarop is Rijkswaterstaat verzocht een aanvullende toelichting te geven.⁴ Deze toelichting is opnieuw voorgelegd aan Crux. Crux bevestigt dat inderdaad sprake is van een realistisch instortingsgevaar als restpartijen A en B worden verwijderd.⁵ Om deze reden stemmen wij onder voorwaarden in met het achterlaten van deze restpartijen.

2.a - Motivering in stand laten gedeelten van de ringdijk

Rond het Averijhavendepot ligt een ringdijk. Deze ringdijk is opgebouwd uit staalslakken. De ringdijk bestaat uit een westelijk, noordelijk en oostelijk deel en de zuiddam. De westelijke ringdijk is hoger dan de overige onderdelen van de ringdijk. Tegen dit gedeelte heeft zich een duin gevormd. Om het Averijhavendepot af te sluiten van het Noorderbuitenkanaal is over de afgelopen decennia in diverse fases de zuiddam aangelegd. Ook de zuiddam is opgebouwd uit staalslakken.⁶ De genoemde onderdelen vormen gezamenlijk de ringdijk.

³ De documenten die naar aanleiding van de second-opinion tot stand zijn gebracht zijn genoemd in Bijlage 2

⁴ Hiertoe heeft RWS een rapportage "Aanvullende informatie zuidelijke en westelijke ringdijk ten behoeve van Ontmantelingsplan Averijhaven" van 20 februari 2025 overgelegd, zie ook bijlage 2.

⁵ De beoordeling van de aanvullende informatie door Crux is opgenomen in het rapport nadere beoordeling stabiliteit ringdijk.

⁶ In bijlage 3 is een weergave opgenomen van de Averijhavendepot met de ringdijk en zuiddam.

Verzoek

Rijkswaterstaat verzoekt gedeelten van de ringdijk achter te laten, dit betreft:

- de westelijke ringdijk, voor zover deze toekomstig dienst zal doen als windwal, ter afscherming van stuifzand en tot behoud van duinnatuur
- de zuiddam, voor zover deze een constructieve bijdrage levert aan de toekomstige kadeconstructie

Motivering

Voorschrift 11.2.4 van de omgevingsvergunning maakt het mogelijk gedeelten van het Averijhavendepot achter te laten als deze aantoonbaar een (constructieve) bijdrage leveren aan toekomstig gebruik.

Ten aanzien van zowel de westelijke ringdijk als de zuiddam is aangetoond dat de onderdelen die daarvan achterblijven een bijdrage leveren aan het beoogd toekomstig gebruik van de locatie als energiehaven. Voor het overige wordt de ringdijk verwijderd en vindt het materiaal dat daaruit vrijkomt een nieuwe toepassing.

Ten aanzien van de westelijke ringdijk

De westelijke ringdijk wordt aan de oostzijde deels verwijderd mede om het terrein waarop het toekomstig gebruik als energiehaven te vergroten. Voor het overige blijft de westelijke ringdijk intact om het toekomstig terrein te beschermen tegen wind en zandtoetreding. Bovendien zou algehele verwijdering van de westelijke ringdijk ertoe leiden dat de zich daartegen gevormde duin afschuift. In paragraaf 7.2.3 van het hoofdrapport van Tauw in combinatie met de windberekening van Pondera is op overtuigende wijze beschreven dat behoud van een gedeelte van de westelijke ringdijk een bijdrage levert aan het toekomstig gebruik.

Ten aanzien van de zuiddam

De zuiddam wordt verwijderd tot het niveau van het toekomstige kadeterrein. Het talud aan het Noorderbuitenkanaal wordt eveneens verwijderd om aanmeren van schepen mogelijk te maken. Het restant van de zuiddam zal integraal onderdeel uitmaken van de toekomstig kadeconstructie en levert op die wijze een duidelijke constructieve bijdrage aan het toekomstig gebruik van de locatie. Dit is in paragraaf 7.2.4 van het hoofdrapport van Tauw op overtuigende wijze beschreven.

2.b – Motivering benutten materiaal uit de ringdijk

Het Averijhavendepot wordt volgestort met schoon zand. De resterende 2 m tot maaiveldniveau wordt na verdichting van de zandlaag terreinverharding. De terreinverharding zal over een oppervlakte van ongeveer 15,8 hectare over het algemeen bestaan uit 1,5 m staalslak dat vrijkomt bij de verwijdering van de onderdelen van de ringdijk en 0,5 m puingranulaat. Alleen bij de kade is dat anders. De vrijgekomen staalslak wordt volgens het verzoek toegepast boven het grondwaterpeil. De dikte van 2 m is verantwoord met een draagkrachtberekening.

Vóór de beoogde kadeconstructie wordt de waterbodem in het Noorderbuitenkanaal afgegraven en wordt uit de ringdijk vrijkomende staalslak benut voor verharding van de waterbodem. Dit is nodig om hefschepen (spudcans) voldoende fundering te bieden bij laad- en losactiviteiten voor de kade.⁷

Verzoek

Rijkswaterstaat verzoekt in de bij het verzoek aangeleverde rapportages onder uitgebreider beschrijving van het voorgaande om goedkeuring van deze werkzaamheden en werkwijzen binnen het ontmantelingsplan.

Motivering

Wij verlenen goedkeuring voor de genoemde werkzaamheden en werkwijzen, maar verbinden daaraan nadere voorwaarden.

Voorafgaand hebben wij een aantal aandachtspunten gedefinieerd voor de beoordeling van de werkzaamheden binnen het ontmantelingsplan. Daaraan wordt in het verzoek en de daarbij gevoegde rapportages aandacht besteedt. In hoofdzaak betrof dit het certificeren van de uit de ringdijk vrijkomende materialen met het oog op de toekomstige toepassingen. Daarover is in het verzoek aangegeven dat als certificering niet kan worden afgegeven, het materiaal niet wordt toegepast binnen het ontmantelingsplan.⁸

Terreinverharding

Gelet op het toekomstige gebruik van de locatie als energiehaven en het zware materieel waarmee dan wordt gewerkt is 2 m terreinverharding realistisch zo blijkt uit de draagkrachtberekening en verdere toetsing daarvan door ons. Voor zover deze terreinverharding bestaat uit staalslak zal uit de certificaten moeten blijken hoe deze toepassing kan plaatsvinden in relatie tot het grondwaterpeil en hemelwater. Vereist is daarbij dat de toepassing plaatsvindt onder de beperkingen van het certificaat. Contact met hemelwater van het materiaal is richting de daadwerkelijke uitvoering van de werkzaamheden een aandachtspunt, waaraan een nadere voorwaarde is verbonden. Die nadere voorwaarde vergt van initiatiefnemer bij toekomstige informatievoorziening, meldingen of aanvragen voor de werkzaamheden tot uiting te brengen hoe wordt omgegaan met hemelwater.

Onderwater verharding

Aangezien het Noorderbuitenkanaal een rijkswater betreft is Rijkswaterstaat bevoegd gezag. Wij hebben dit onder de aandacht gebracht van Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat heeft ons op verzoek in een memo van 20 februari 2025 laten weten dat de onderwater toepassing van de beoogde bouwstof realistisch is.¹⁰ In dit besluit is opgenomen dat als een bepaalde toepassing om wat voor reden dan ook geen doorgang vindt het materiaal dat daarvoor was beoogd moet worden

⁷ In bijlage 4 is een weergave van de toekomstige kadeconstructie en terreinverharding opgenomen.

⁸ Dit is verder geconcretiseerd in Hoofdstuk 8 van het Hoofdrapport van Tauw.

verwijderd van de locatie. Dat geldt dus ook op het moment dat geen vergunning kan worden verleend voor de onderwater verharding voor de kade.⁹

Bel of mail gerust als u vragen heeft

Neem dan contact met ons op via telefoonnummer of e-mailadres bovenaan de brief.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJmond,

J. Zandhuis
directeur

Deze brief is geautomatiseerd verwerkt

Bezwaarmogelijkheden en voorlopige voorziening

Over dit kunnen belanghebbenden ingevolge de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken bij het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de commissie voor de bezwaarschriften, Postbus 3007, 2001 DA te Haarlem. Vermeld daarbij in de linkerbovenhoek van de enveloppe "bezwaar". De termijn hiervoor bedraagt zes weken en gaat in op de dag na de verzenddatum van dit besluit. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste bevatten de naam van de indiener, de datum, een omschrijving van het aangevochten besluit en de gronden van het bezwaar. U kunt ook digitaal bezwaar maken bij de het college van gedeputeerde staten. Voor de mogelijkheden en vereisten daartoe verwijzen wij naar de website van provincie Noord-Holland onder: www.noord-holland.nl/loket/bezwaar_en_klachten/bezwaar_maken. Het indienen van een bezwaarschrift houdt niet in dat de werking van het besluit wordt opgeschort. Om dat te bereiken moet, naast een bezwaarschrift, ook een verzoek om voorlopige voorziening worden gericht aan Rechtbank Noord-Holland, Afdeling Publiekrecht, Sectie Bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR te HAARLEM. De rechter is bevoegd een voorlopige voorziening te treffen als onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist. Wij wijzen u erop dat voor het indienen van een dergelijk verzoek griffierecht is verschuldigd. U kunt het verzoek voorlopige voorziening ook digitaal indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

⁹ Ook dit is verder geconcretiseerd in Hoofdstuk 8 van het Hoofdrapport van Tauw.

¹⁰ Zie memo onderwatertoepassing van 21 februari 2025.

Bijlage 1 – Bijlagen bij verzoek 18 september 2024

Nr.	Naam rapport	Verkorte naam	Opsteller	Kenmerk	Datum
001a	Plan van aanpak ontmanteling Averijhaven, Motivatie toepassing van staalslakken en achterlaten van partijen baggerspecie / staalslakken in de Energiehaven	Plan van aanpak	Tauw	N001-1293250JJS-V03	18 september 2024
001b	Verwerking staalslakken Averijhaven en motivatie achterlaten van restpartijen baggerspecie / staalslak	Hoofdrapport	Tauw	R001-1293250JJS-V01-los-NL	3 december 2024
002a	Draagkracht toekomstig terrein bij voormalig slibdepot Averijhaven	Draagkrachtberekening	Crux Engineering B.V.	NT23371c1	18 april 2024
002b	Nadere toelichting eisen bodembelasting	Nadere toelichting bodembelasting	Overgelegd door Port of Amsterdam		10 december 2024
002c	Energiehaven Definitief ontwerp, Nieuwe situatie bovenaanzicht	Bovenaanzicht terreinverhardingen en kade constructie	Port of Amsterdam	140341/12_3003,1/1	18 oktober 2024
003	Spudcan indringing Energiehaven IJmuiden	Onderzoek draagkracht waterbodem	Witteveen + Bos	12389/21-013.573	8 september 2021
004	Impactstudie verhoogde duin op Energiehaven	Windberekening	Pondera	722011 v4.0	11 september 2024

005	Rapportage Waterbouw Geotechnisch (vervolg)onderzoek Averijhavendepot	Stabiliteitsonderzoek ringdijk	Fugro	1218-0096- 120 versie: 3.1	27 augustus 2019
006	Stikstofdepositie- onderzoek steenachtig materiaal Averijhaven	Stikstofberekening steenachtig materiaal	Witteveen + Bos	143275/24- 010.457	15 juli 2024
007	Briefrapport monsternamen onderwaterdepot steenachtig materiaal Averijhaven	Rapportage steenachtig materiaal	Diseo	D2022- 069+070V1	7 april 2022
008	Onderzoek toepassing staalslakken in IJsseloog	Onderzoek toepasbaarheid staalslakken	Deltares	1220509-000	maart 2016
009	Uitloging en effecten van metalen uit staalslakken beoordeeld in mesocosms	Onderzoek uitlogingseffecten	Imares/Wageningen Universiteit	C063/16	10 juni 2016
010	Co ₂ en N- emissie berekening staalslakken Averijhaven	Onderzoek koolstofdioxide en stikstofemissies	Tauw	N001- 1293250CRM- V01	2 september 2024
011	Aanvullende informatie ten behoefte van Ontmantelingsplan Averijhaven	Memo over onderwatertoepassing	RWS		21 februari 2025

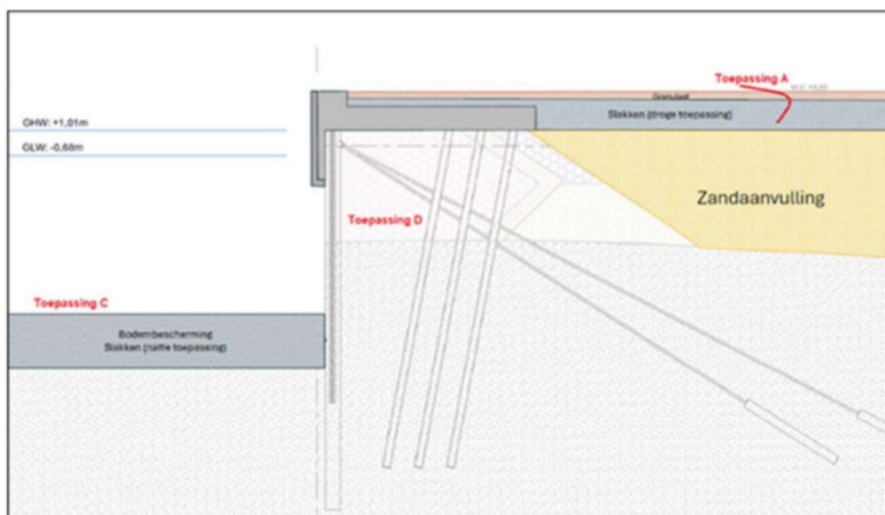
Bijlage 2 – Documenten second opinion stabiliteit ringdijk

Naam rapport	Verkorte naam	Opsteller	Kenmerk	Datum
Second opinion uitgangspunten stabiliteitsberekening Averijhaven Velsen-Noord	Second opinion stabiliteitsberekening	Crux	NT24495a1	9 januari 2025
Vervolg second opinion uitgangspunten stabiliteitsberekening Averijhaven Velsen-Noord	Vervolg second opinion stabiliteitsberekening	Crux	NT24495b1	3 februari 2025
Aanvullende informatie zuidelijke en westelijke ringdijk ten behoeve van Ontmantelingsplan Averijhaven	Nader memo over stabiliteit	RWS		20 februari 2025
Geotechnische stabiliteit Averijhaven verwijdering restverontreiniging	Nadere beoordeling stabiliteit ringdijk	Crux	ME24495a1, v.1	21 februari 2025

Bijlage 3 – Weergave Averijhavendepot (huidig)

Bijlage 4 – Dwarsdoorsnede kadeconstructie en verharding terrein en waterbodem

Figuur 7.1 Schematisch beeld toepassingen staalslakken: A = fundering bedrijfsterrein, B (westelijke ringdijk, niet afgebeeld) = windwal, C = bodemversterking onder water, D = kade.